

Závěry ze zasedání

Závěr číslo 4

Řízení s velkým počtem účastníků podle § 144 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 24. 6. 2005
Řízení podle § 40 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, není podle své povahy řízením správním podle správního řádu, ale zvláštní úpravou legislativního procesu, na který se však správní řád, tedy ani § 144 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nevztahuje.

Odůvodnění:

Podle § 144 správního řádu se postupuje v případě, že se jedná o správní řízení s velkým počtem účastníků, tedy více než 30 účastníky.

Ustanovení § 40 zákona č. 114/1992 Sb. se do současné podoby dostalo prostřednictvím zákona č. 218/2004 Sb., přičemž konkrétně způsob projednávání námitek vlastníků dotčených nemovitostí k návrhu na vyhlášení zvláště chráněného území je výsledkem schváleného pozměňovacího návrhu obsaženého v usnesení výboru pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí Poslanecké sněmovny.

Jde o to, že zvláště chráněná území se vyhláší formou právního předpisu, a to zákona (národní park - § 15 odst. 3), nařízení vlády (chráněná krajinná oblast - § 25 odst. 3), vyhláškou Ministerstva životního prostředí (národní přírodní rezervace a národní přírodní památky - § 79 odst. 3 písm. b)) a nařízením kraje (přírodní park, přírodní rezervace přírodní památka - § 77a odst. 2). Projednávání námitek vlastníků proti návrhu na vyhlášení zvláště chráněného území ve smyslu § 40 zákona č. 114/1992 Sb. by proto z povahy věci bylo nikoliv správním řízením ale součástí legislativního procesu směřujícího k vydání některého z výše zmíněných právních předpisů. Rozhodnutí o takových námitkách by pak nebylo meritorním správním rozhodnutím (omezení vlastnického práva vyplývá až z vyhlášení zvláště chráněného území, tedy z příslušného právního předpis, resp. z přísl. ustanovení zákona č. 114/1992 Sb.) a tedy by nebylo zřejmě ani přezkoumatelné ve správním soudnictví, neboť by nešlo o rozhodnutí ve smyslu soudního řádu správního (§ 70 písm. a) v souvislosti s § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní).

Účinnou ochranu vlastníků nemůže představovat ani ustanovení § 40 odst. 5 zákona č. 114/1992 Sb., podle kterého omezení vlastníků dotčených pozemků podle právního předpisu, kterým se vyhláší zvláště chráněné území nebo jeho ochranné pásmo nebo vymezují zóny národního parku či chráněné krajinné oblasti, nesmí přesáhnout rozsah omezení vyplývajících z návrhu zvláště chráněného území či jeho ochranného pásma nebo vymezení zón národního parku či chráněné krajinné oblasti a z rozhodnutí o námitkách podle odstavce 2 tohoto ustanovení. Parlament při vydávání zákona o vyhlášení národního parku může být těžko vázán správním rozhodnutím orgánů exekutivy, resp. veřejné správy (viz čl. 2 odst. 1 Ústavy), nehledě k tomu, že není ani jasné, který orgán by v případě návrhu zákona o

vyhlášení národního parku takové správní řízení vedl. Podle § 40 odst. 2 je to orgán ochrany přírody příslušný k vyhlášení, Parlament však jednak není orgánem ochrany přírody ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb. (viz § 75 zákona) a jednak jako orgán moci zákonodárné ani nemůže vést správní řízení a konat jako správní orgán. Podobné je to v případě vyhlásování chráněných krajinných oblastí, které patří do kompetence vlády.